

Pentsatzen duguna esan ala isildu

Zintzo jokatzeko dugu beti? Egia esaten dugu, gezurra... ala isilik geratzen gara batzuetan?

Gai hau abiapuntu, sekuentzia honetan ariketa hauek egingo dituzu:

- Testa irakurri, galderei erantzun eta emaitza partekatu.
- Onintza Enbeitak *berria* egunkarian argitaratutako iritzi-artikuluak irakurri eta ideia nagusia azpimarratu.
- Artikuluaren gaineko galderei erantzun.
- Lexikoa: egia eta gezurra kontzeptuei lotutako moldeak sailkatu.
- Bizi izandako egoera baten berri eman, partekatu eta sailkapena egin talde handian.

Testa: Pentsatzen duzuna esaten al duzu beti?

Sekuentzia honetan jorratuko dugun gaia zintzotasuna denez, zuk zeuk zintzo jokatzeko duzun ala ez jakin nahi dugu. Irakurri testaren galderak eta aukeratu a, b, ala c erantzunak.

Galdera labur hauei erantzuteko aukeratzen dituzun erantzunek nolakoa zaren jakiten lagunduko dizute.

Prest al zaude zintzo-zintzo erantzuteko?
Bukaeran aurkituko dituzu emaitzak.

Gezurrik esango al zenuke eztabaida bat saihesteko?

- a) Bai, zalantzarik gabe
- b) Batzuetan, aurrez aurre dudana pertsonaren arabera
- c) Ez, sekula ez

1etik 10era baloratu zeure burua: pertsona heldua zara?

- a) 8-10
- b) 5-7
- c) 0-4

Lankide izateko, zer duzu nahiago?

- a) Pertsona alaia
- b) Pertsona azkarra
- c) Pertsona erakargarria

Ba al dakizu sekretu bat gordetzen?

- a) Jakina! Edozein sekretu gordetzeko gai naiz
- b) Ez, sekula ez dut jakin sekretu bat gordetzen
- c) Ez beti, sekretua nork kontatu didan hartzen dut kontuan

Ingurukoek zuri buruz duten iritzia axola zaizu?

- a) Batere ez, neure bizitzari buruzko iritzia eman behar duena neu naiz
- b) Ez beti
- c) Bai, ingurukoek iritzia axola zaidala onartzeko arazorik ez dut

Askotan egiten al duzu zure bizitzaren gaineko hausnarketa?

- a) Ez, ia inoiz ez
- b) Egiten saiatzen naiz, baina beldur naiz
- c) Bai, egunero

Zure emaitzak baloratzeko, aukeratu laburpen egokia:

1. Zure erantzun gehienak a) aukerakoak izan badira: Gezurra esateko joera duzu

Koldarra zara eta eztabaidak saihesten dituzu. Horregatik, ingurukoek esanetara moldatzen zara eta sekula ez duzu esaten pentsatzen duzuna. Zugan gehiago pentsatu eta sentitzen duzuna esaten ikasi beharko zenuke.

1. Zure erantzun gehienak b) aukerakoak izan badira: Ez duzu beti berdin jokatzeko

Oro har, saiatzen zara ez gezurrik esaten, baina aurrez aurre dituzun pertsonen arabera jokatzeko duzu: Benetan maite dituzun pertsonak ez diezu gezurrik esaten, baina gutxi axola bazaizkizu, ez duzu erreparorik gezurretan aritzeko. Jende guztiarekin zintzo-zintzo jokatu beharko zenuke.

1. Zure erantzun gehienak c) aukerakoak izan badira: Beti esaten duzu pentsatzen duzuna

Oso pertsona zintzoa zara eta berdin zaizu nor duzun aurrez aurre, beti esaten duzu pentsatzen duzuna. Ez zaizkizu gezurrik gustatzen, ezta jende hipokrita ere. Segi horrela eta beti izango dituzu pertsona zintzoak zure inguruan.

Ados zaude emaitzarekin? Talde handian, nolakoak izan dira emaitzak? Ados zaudete denak lortutako emaitzarekin?

Iritzi-artikuluaren gaineko iritzia eta ulermena

Irakurri *Berria* egunkariko iritzi-zutabea eta galderari erantzun.

Onintza Enbeitia

Nahi duguna

Ez zait gustatzen beti pentsatzen duena esaten duen jendea. Alegia, gustatzen zait pentsatzen duena esateko espazioa eta denbora aukeratzen dituen jendea. Ez du hipokrisiarekin zerikusirik: debaldeko mina, lotsa... aurreztu daitezke. Gehiago esango nuke: beti pentsatzen duena esaten duela aldarrikatzen duen jendeak (gehienak) gezurra

esaten du. Ezinezkoa baita bizitzan, egoera guztietan, zirkunstantzia orotan, edonoren aurrean, pentsatzen duguna esatea. Zenbat aldiz esan nahi izan diogu nagusiari antzarak ferratzera joateko? Zenbat aldiz gelditu ginen isilik gurasoen aurrean nerabeak ginela? Zenbatetan irentsi dugu esatera gindoazena norbaiti minik ez egitearren? Ez al dugu inoiz pentsatzen dugunaren kontrakoa esan larrua jotzeagatik bakarrik? Pentsatzen genuen irakasleak zioena ez zela guk uste genuena, baina azterketan hark esandakoa idatzi genion. Eta horrela etengabe. Bakoitzak eraiki ditu bere adibideak.

Ondo dago pentsatzen duguna esatea, beharrezkoa da sarritan, osasungarria. Ni horren alde nago. Baina bizitzak ematen digun aukera bestelakoa delakoan nago kasu askotan: pentsatzen ez duguna ez esatea. Hemen ere, ez dira berdinak gure zintzotasunaren espektatibak eta bizi dugun errealitatearen praktika.

Jatorrizko testua [helbide honetan](#) aurkituko duzu.

Zein da Onintza Enbeitak testu honetan adierazi nahi duen ideia nagusia?

Ezinezkoa da bizitzan, egoera guztietan pentsatzen duguna esatea.

Bat zatoz Onintzarekin? arrazoitu zure erantzuna.

Irakurri berriro testua eta galderei erantzun.

Zein baieztapen dator bat Onintza Enbeitaren iritziarekin?

- ☐ Egoera askotan geratzen gara isilik, pentsatzen duguna esan gabe
- ☐ Beti esan behar da pentsatzen duguna, edozein egoeratan
- ☐ Zaila da pentsatzen duguna esateko espazio eta denbora egokia aukeratzea

Zer iritzi du Onintzak pentsatzen duena beti esaten duela aldarrikatzen duen jendearen gainean?

- ☐ Jende hori miresten du
- ☐ Jende hori gustatzen zaio
- ☐ Jende horrek gezurra esaten duela uste du

Zein da, Onintzaren ustez, bizitzak eman ohi digun aukera?

- ☐ Ez dago beti geure esku pentsatzen duguna esatea ala isilik geratzea
- ☐ Geure iritziarekin bat ez datorrena isiltzea
- ☐ Geure iritzia isiltzea da ohikoena

Iritzi-artikuluaren baliabideak

Testuan erabilitako baliabideei erreparatu eta galderei erantzun.

Zertarako erabili ditu Onintzak testu barruko galderak (galdera erretorikoak)?

- ☐ Irakurleak galderei erantzuteko
- ☐ Esandakoarekin ziur ez dagoela adierazteko
- ☐ Esandakoa baieztatu edo indartzeko

Zein da *alegia* testu-antolatzailearen funtzioa?

- ☐ Aurrez emandako informazioa laburbiltzeko balio du
- ☐ Aurrez emandako informazioa zabaltzeko balio du
- ☐ Aurrez emandako informazioa okerra zela adierazi eta informazio egokia emateko balio du

Zein da *Gehiago esango nuke* moldearen funtzioa?

- ☐ Informazioa laburbiltzea
- ☐ Informazioa eranstea
- ☐ Informazioa zuzentzea

Ze baliabide erabili ditu Onintzak bere iritzi edo ustea emateko garaian?

- ☐ Gustatu aditza, *-t(z)earen alde egon* egitura
- ☐ Gustatu aditza, galdera erretorikoak, *-t(z)earen alde egon* egitura
- ☐ Gustatu aditza, galdera erretorikoak, *-(e)lakoan egon* egitura, *-t(z)earen alde egon* egitura

Zein da esaldian nabarmendutako egituraren sinonimo? "Zenbatetan irentsi dugu esatera gindoazena norbaiti *minik ez egitearren?*"

- ☐ minik ez eginagatik
- ☐ minik ez egiteko
- ☐ minik ez egin arren

Zein da esaldian nabarmendutako egituraren sinonimo? "Ez al dugu inoiz pentsatzen dugunaren kontrakoa esan *larrua jotzeagatik* bakarrik?"

- ☐ larrua joagatik ere
- ☐ larrua jotzeko
- ☐ larrua joz gero

Zein da nabarmendutako moldearen sinonimo? "Zenbat aldiz esan nahi izan diogu nagusiari *antzarak ferratzera joateko?*"

- ☐ porruak landatzera joateko
- ☐ pikutara joateko
- ☐ txoritara joateko

Gramatika-erreferentziak

Sekuentzian landutako gramatika-kontzeptu batzuen gaineko informazio gehiago, helbide hauetan aurkituko duzu:

GRAMATIKA ERREFERENTZIAK

[GRAMATIKA GAITASUNA LANTZEN](#)

[Galdera erretorikoak](#)

Testu-antolatzaileak: Bi helbide daude, [lehena](#) eta [bigarrena](#).

[-\(e\)lakoan egon](#)

[-t\(z\)earen alde egon](#) nominalizazioa

[-t\(z\)earren](#) kausazko egitura

[-agatik ere](#)

[Esamoldeak](#)

Lexikoa: zintzotasuna

Hona hemen egiarekin eta gezurrarekin lotutako hainbat molde. Koka ezazu bakoitza dagokion zutabearen.

	EGIA	GEZURRA
Hipokrita	☐	☐
Zurikeriatan ibili	☐	☐
Egiazalea	☐	☐
Itxurazalea	☐	☐
Bi aurpegikoa	☐	☐
Aurpegi bikoia	☐	☐
Gezurrontzia	☐	☐
Gezurria	☐	☐
Zintzoa izan	☐	☐
Zintzoa	☐	☐
Gezurretan aritu/ibili	☐	☐
Gezurra esan	☐	☐
Itxuratia	☐	☐
Egiatia	☐	☐
Zintzo jokatu	☐	☐
Azalutsa	☐	☐
Zuria	☐	☐
Gezur-zuloa	☐	☐

Jakin egin behar da isilik egoten

Onintza Enbeitak bizitzako hainbat egoera arrunt aipatu ditu bere testuan (nagusiaeren eta gurasoen aurrean, minik ez egiteko edo larrua jotzeko). Pentsatzen duguna esan ordez isilik egotera behartzen gaituzten adibideak dira denak.

Gogoan al duzu bizi izan duzun antzeko egoeraren bat? Zein?

Talde handian, kontatu zure bizipena ikaskideei. Errepikatu al dira egoerak? Denak entzundakoan, sailka itzazue: zein da egoerarik zailena eta zein errazena isilik geratzeko?

Zuzenketa-orria

Iritzi-artikuluaren gaineko iritzia eta ulermena

Zein baieztapen dator bat Onintza Enbeitaren iritziarekin?

- ✓ Egoera askotan geratzen gara isilik, pentsatzen duguna esan gabe
- ✗ Beti esan behar da pentsatzen duguna, edozein egoeratan
- ✗ Zaila da pentsatzen duguna esateko espazio eta denbora egokia aukeratzea

Zer iritzi du Onintzak pentsatzen duena beti esaten duela aldarrikatzen duen jendearen gainean?

- ✗ Jende hori miresten du
- ✗ Jende hori gustatzen zaio
- ✓ Jende horrek gezurra esaten duela uste du

Zein da, Onintzaren ustez, bizitzak eman ohi digun aukera?

- ✗ Ez dago beti geure esku pentsatzen duguna esatea ala isilik geratzea
- ✓ Geure iritziarekin bat ez datorrena isiltzea
- ✗ Geure iritzia isiltzea da ohikoena

Iritzi-artikuluaren baliabideak

Zertarako erabili ditu Onintzak testu barruko galderak (galdera erretorikoak)?

- ✗ Irakurleak galderei erantzuteko
- ✗ Esandakoarekin ziur ez dagoela adierazteko
- ✓ Esandakoa baieztatu edo indartzeko

Zein da *alegia* testu-antolatzailearen funtzioa?

- ✗ Aurrez emandako informazioa laburbiltzeko balio du

Zein da *alegia* testu-antolatzailearen funtzioa?

- ☒ Aurrez emandako informazioa laburbiltzeko balio du
- ☒ Aurrez emandako informazioa zabaltzeko balio du
- ☒ Aurrez emandako informazioa okerra zela adierazi eta informazio egokia emateko balio du

Zein da *Gehiago esango nuke* moldearen funtzioa?

- ☒ Informazioa laburbiltzea
- ☒ Informazioa eranstea
- ☒ Informazioa zuzentzea

Ze baliabide erabili ditu Onintzak bere iritzi edo ustea emateko garaian?

- ☒ Gustatu aditza, *-t(z)earen alde egon* egitura
- ☒ Gustatu aditza, galdera erretorikoak, *-t(z)earen alde egon* egitura
- ☒ Gustatu aditza, galdera erretorikoak, *-(e)lakoan egon* egitura, *-t(z)earen alde egon* egitura

Zein da esaldian nabarmendutako egituraren sinonimo? "Zenbatetan irentsi dugu esatera gindoazena norbaiti *minik ez egitearren?*"

- ☒ minik ez eginagatik
- ☒ minik ez egiteko
- ☒ minik ez egin arren

Zein da esaldian nabarmendutako egituraren sinonimo? "Ez al dugu inoiz pentsatzen dugunaren kontrakoa esan *larrua jotzeagatik* bakarrik?"

- ☒ larrua joagatik ere
- ☒ larrua jotzeko
- ☒ larrua joz gero

Zein da nabarmendutako moldearen sinonimo? "Zenbat aldiz esan nahi izan diogu nagusiari *antzarak ferratzera joateko?*"

- ☒ porruak landatzera joateko
- ☒ pikutara joateko
- ☒ txoritara joateko

Lexikoa: zintzotasuna

	EGIA	GEZURRA
Hipokrita		
Zurikeriatan ibili		
Egiazalea		
Itxurazalea		
Bi aurpegikoa		
Aurpegi bikoa		
Gezurrontzia		
Gezurtia		
Zintzoa izan		
Zintzoa		
Gezurretan aritu/ibili		
Gezurra esan		
Itxuratia		
Egiatia		
Zintzo jokatu		
Azalutsa		
Zuria		
Gezur-zuloa		